

Ruimtelijk/functioneel Programma van Eisen

PCBS Het Baken te Werkendam

Opdrachtgever Gemeente Altena

31 januari 2022

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doelstelling	3
2.	Visie op kindcentrum	5
2.1	Gezamenlijke ambitie en visie	5
2.2	Samenwerking andere partners	5
3.	Algemene uitgangspunten	6
3.1	Ruimtelijke opgave	6
3.2	Ambities en uitgangspunten huisvesting	6
4.	Ruimtelijk/functioneel programma	8
4.1	Ontvangst- en gemeenschappelijke ruimtes	8
4.2	Onderwijsruimtes	8
4.1	Ruimtes kinderopvang	9
4.2	Ondersteunende ruimtes	9
4.3	Ruimteprogramma per onderdeel/partner	10
5.	Locatie en buitenruimte	12
5.1	Locatie	12
5.2	Verkeer en parkeren	12
5.3	Buitenruimte	13
Bijlage 1	Programma van Wensen	15
Bijlage 2	Technisch PvE	16

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

PCBS Het Baken heeft reeds geruime tijd te maken een groei van het aantal leerlingen. Het bestaande schoolgebouw biedt hiervoor onvoldoende ruimte. Het plan is opgevat om niet alleen de uitbreiding te realiseren, maar ook extra programma op te nemen voor voor-schoolse educatie en naschoolse opvang, teneinde een kindcentrum met doorgaande leerlijnen te realiseren.

Het plan is opgevat om niet alleen de uitbreiding te realiseren, maar ook extra programma op te nemen voor kinderopvang, teneinde een kindcentrum met doorgaande leerlijnen te realiseren. Op dit moment verzorgt Trema deze educatie en opvang aan de overzijde van de straat. In diverse werkgroepen hebben de teams van Het Baken en van Trema opgetrokken, onder begeleiding van Sardes, om een visie op het kindcentrum op te stellen. Deze samenwerking heeft geresulteerd in een visie op het kindcentrum en een programma van wensen.

Om deze visie en wensen te kunnen realiseren kan niet worden volstaan met de voorgestelde uitbreiding. In het bestaande gebouw kan de visie op het kindcentrum onvoldoende worden gerealiseerd. Aanpassing van het relatief jonge gebouw (2006) maakt echter geen onderdeel uit het huisvestingsprogramma en/of de opgave van de gemeente.

In de projectgroep zijn een aantal scenario's besproken:

- Normatieve uitbreiding (basis);
- Interne reorganisatie plus uitbreiding.

Verkenningen hebben aangetoond dat aanpassing van het bestaande gebouw tot een win-win situatie kan leiden: Optimalisatie van de ruimtelijk/functionele indeling, toevoeging van extra onderwijsruimte en tegelijkertijd verduurzaming van het gebouw en verbetering van de klimaatbeheersing. Deze integrale aanpak moet dan ook het uitgangspunt zijn voor de planvorming (zie bijlage). Dit RPvE moet de handvatten bieden voor de vertaling van de

visie in een integraal plan. Het budget dat de gemeente en het schoolbestuur hiervoor beschikbaar stellen dient als totaalbudget voor de planvorming worden beschouwd.

Met het opstellen van een Programma van Wensen is de visie op uitbreiding van CBS het Baken tot een kindcentrum geformuleerd. De ambities voor het kindcentrum zijn uitdagend, niet alleen voor de partners, maar ook voor de locatie. Bij de uitwerking dient zorgvuldig rekening te worden gehouden met de gevolgen voor het speelplein en de openbare ruimte rondom het kindcentrum.

De wijze waarop de uitbreiding en aanpassing van het gebouw wordt aangepakt is afhankelijk van de ruimtelijke/architectonische vertaling van de visie. Het is dan ook de uitdaging voor de architect om de uitbreiding van het gebouw integraal op te nemen.

1.2 Doelstelling

Dit Ruimtelijk/functioneel Programma van Eisen (RpvE) geeft op hoofdlijnen inzicht in de kaders, de wensen en eisen waar het ontwerp van de uitbreiding en de aanpassingen van het bestaande gebouw aan dienen te voldoen. Het PvE is een richtlijn voor uitwerking van het ontwerp. Binnen de gegeven kaders, waaronder de omvang in m² bruto vloeroppervlak (bvo), maar ook uitvoeringsaspecten zoals de overlast veiligheid tijdens de werkzaamheden, wordt dit ideaalbeeld zo goed mogelijk benaderd. In de ontwerpfase is het PvE een toetsinstrument en kan weloverwogen worden besloten om af te wijken van eerder gestelde eisen.

De volgende kwaliteitskaders vormen het (minimale) uitgangspunt bij de planontwikkeling:

- Kwaliteitskader huisvesting (Ruimte OK, 2021);
- Kwaliteitskader huisvesting Kinderopvang (maart 2019).

De, in deze kwaliteitskaders (KK) benoemde, uitgangspunten zijn van toepassing voor alle gebouwdelen die bij de planontwikkeling betrokken worden, tenzij hier uitdrukkelijk van af wordt geweken. Voor de bestaande gebouwdelen dienen zowel Stichting De Stroming als de gemeente Altena te worden meegenomen in afwegingen om af te wijken van deze uitgangspunten. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat ingrepen met een terugverdientijd van

maximaal 10 jaar integraal worden opgenomen. Voor overige ingrepen is instemming van de budgethouder(s) nodig).

De opbouw van de kwaliteitskaders voor huisvesting zijn voor wat betreft het onderwijs en de kinderopvang gelijk. De verwijzingen zijn derhalve op beide kwaliteitskaders van toepassing. Bij het opstellen van het programma van eisen is niet alleen in de opbouw, maar ook in de verwijzingen aangesloten bij de kwaliteitskaders huisvesting PO en kinderopvang (hierna KKH), teneinde de eisen en wensen herkenbaar te maken en houden.

1.3 Leeswijzer

Dit programma van eisen dient ter onderbouwing van de wensen, eisen en voorwaarden van het gebouw.

Hoofdstuk 2 gaat in op de visie op het kindcentrum en de samenwerking. Hoofdstuk 3 beschrijft de algemene uitgangspunten van de planvorming. In hoofdstuk 4 wordt het ruimtelijk programma besproken, waarna in hoofdstuk 5 op de locatie en de buitenruimte wordt ingegaan.

Het door Sardes opgestelde Programma van Wensen (PvW) vormt een integraal onderdeel van het PvE. .

2. Visie op kindcentrum

2.1 Gezamenlijke ambitie en visie

Met de gezamenlijke huisvesting kan het programma per partner worden verbreed en verdiept in een gezamenlijke aanpak. Nauwere samenwerking biedt kansen. Deze ambities zijn verwoord in het programma van wensen kindcentrum Het Baken, zoals is opgesteld door Sardes. Kernwoorden bij de ambitie zijn:

- Vertrouwen;
- Verbinden;
- Ontwikkelen;
- Bekrachtigen.

In het programma van wensen is de visie en ambitie ook vertaald in ruimtelijke en functionele uitgangspunten.

2.2 Samenwerking andere partners

Versterking en uitbreiding van de huidige samenwerking is het basisuitgangspunt voor de ontwikkeling. Hierbij staat de ontwikkeling van de kinderen zowel sociaal/mentaal als fysiek centraal. Zoals het Afrikaanse gezegde luidt is er een heel dorp voor nodig om een kind op te voeden. Andersom kan juist dit kind ook de basis vormen voor de ontwikkeling van het dorp: Niet alleen kunnen deze kinderen het goede voorbeeld geven, het gezamenlijk opvoeden van de kinderen kan ook de cohesie in de wijk bevorderen.

De integratie van de zorgaanbieders in het gebouw van de school maakt het mogelijk om de samenwerking te versterken: De zorg is beter bereikbaar voor de kinderen en kan beter worden ingepast in het schoolcurriculum (kinderen hoeven minder lessen te missen). De gemeente Altena is voorstander voor integratie van deze zorg in het gebouw. Als deze aanbieders van zorg en welzijn gebruik maken van de onderwijsruimtes, beperkt dit de mogelijkheden om deze in te zetten voor de primaire taken van de school (en kinderopvang). Vandaar dat de gemeente Altena aanvullend budget vrij heeft gemaakt om overlegruimte te realiseren voor deze partners.

3. Algemene uitgangspunten

3.1 Ruimtelijke opgave

De Protestants Christelijke Basisschool (PCBS) Het Baken van de Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs (VPCO) De Stroming is gevestigd aan de Koelemaaiër 1 te Wierden. Het tweelaagse schoolgebouw heeft een omvang van 1.825 m² bruto vloeroppervlak (BVO), waarin 14 leslokalen zijn opgenomen. De afgelopen jaren is het aantal leerlingen verder toegenomen, waardoor de school normatief een aanvullende ruimtebehoefte heeft. Om het huidige leerlingenaantal te huisvesten heeft de school de aula in gebruik als groepsruimte. Daarnaast maakt de school gebruik van een groepsruimte in de nabij gelegen kinderopvang en een ruimte in het naastgelegen kerkgebouw.

In de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Altena is vastgelegd op welke manier de normatieve ruimtebehoefte voor basisscholen wordt bepaald. Voor het berekenen van de ruimtebehoefte voor onderwijs wordt gebruik gemaakt van:

- Ruimtenormen als vastgelegd in de verordening;
- Leerlingprognose voor de komende 15 jaar.

De leerlingprognose geeft antwoord op de vraag of het aantal leerlingen op de teldatum voorafgaande aan de datum waarop de aanvraag voor een nieuwe voorziening is ingediend ook de komende jaren nog wordt verwacht.

Waar bij de vaststelling van het IHP nog werd uitgegaan van een dalend aantal leerlingen vanaf 2021 en daarna een weer lichte stijging vanaf 2028 laat de actualisatie van de leerlingprognoses zien dat de daling minder sterk is en dat de stijging reeds in 2026 weer wordt ingezet. Ook de groei is sterker en houdt langer aan.

De vastgestelde uitbreiding van 171 m² wordt na 2028 te klein. Op basis van de geactualiseerde prognoses is daarom een permanente huisvesting van nog eens 171 m² aan te bevelen (een uitbreiding van 342 m² tot totaal 2.167 m²). Conform de gemeentelijke verordening kan een tijdelijke piek van maximaal 40 m² intern (in het gebouw zelf) worden opgevangen. Deze piek houdt echter wel langer dan de als drempel gehanteerde 4 jaar

aan. Met een gebouwoppervlak van 2.167 m² zouden echter normatief de benodigde 17 groepsruimtes kunnen worden gerealiseerd.

De school zelf heeft echter behoefte aan minimaal 1 extra groepsruimte om de plusklas te kunnen huisvesten. Daarnaast is er de wens om het handvaardigheidslokaal in te blijven zetten voor de praktijkgroep.

3.2 Ambities en uitgangspunten huisvesting

Doel van onderwijshuisvesting is om de school en haar onderwijsaanpak optimaal te ondersteunen. Alle aspecten van huisvesting worden zodanig ontworpen en gekozen dat alle activiteiten van de organisatie en haar partners ten volle worden ondersteund.

Uitstraling interieur

Het interieur dient aan te sluiten op verschijningsvorm van het gebouw en de verschillende doelgroepen [KK A5]. Dat betekent dat verschillende partners en gebruikersgroepen vragen om verschil in uitstraling (kleurgebruik en materiaalgebruik). Tegelijkertijd is een rustig en natuurlijk kleur- en materiaalgebruik een verbindend thema tussen de verschillende gebouwdelen en verschillende gebruikers. Dit rustige en natuurlijke karakter maakt het mogelijk om accenten en verbijzonderingen te realiseren bij de verschillende gebruikers.

Flexibel en toekomstbestendig

Ruimten moeten zo flexibel mogelijk worden benut. Dat betekent niet alleen dat de ruimtes verschillend moet kunnen worden ingericht voor verschillend gebruik, maar ook dat er gebruik wordt gemaakt van standaardisatie wat betreft maatvoering, uitwisselbaarheid van ruimtes en de locatie van specifieke ruimtes, opdat voortschrijdend inzicht en ontwikkelingen met een beperkte aanpassing van de plattegrond en installaties doorgevoerd kunnen worden. De constructie en techniek moet hierop worden voorbereid. Ook dient er in het akoestisch vermogen rekening te worden gehouden. Dit draagt bij aan een toekomstbestendig en daarmee duurzaam gebouw.

Functionaliteit

Een functioneel gebouw betekent dat het gebouw de partners individueel en gezamenlijk in hun visie en activiteiten ondersteunt en waar mogelijk versterkt. Indeling en vormgeving geven aanleiding tot slim gebruik. Onnodige verkeersbewegingen worden vermeden en ontmoeting waar gewenst wordt gestimuleerd, privacy en rust zijn mogelijk indien noodzakelijk. Het gebouw is compact met een optimale ruimtebenutting en met minimaal verlies aan functioneel nuttig vloeroppervlak.

Toegankelijkheid, routing en looplijnen

De locatie is goed en veilig bereikbaar en het gebouw is goed toegankelijk ook voor mensen met een beperking (conform de uitgangspunten zoals opgenomen in de Integrale Toegankelijkheid standaard 2020). De bereikbaarheid en toegankelijk in en naar het gebouw dient derhalve te worden afgestemd met de brandweer. Maar toegankelijkheid is meer dan de voorzieningen om hoogteverschillen te overbruggen [KK B4]. Bereikbaarheid en toegankelijkheid heeft ook betrekking op de wijze waarop de gebruikers zich kunnen oriënteren in het gebouw. Routes en looplijnen zijn kort, duidelijk en veilig.

NB: De huidige functionele opzet en structuur is onvoldoende “leesbaar” en helder. De uitdaging van de herinrichting van het bestaande gebouw ligt in de verbetering van de functionele hoofdstructuur van het gebouw en de transformatie naar een toekomstgerichte onderwijsruimtes.

Compartimentering

Het gebouw kent een compartimentering die multifunctioneel gebruik/ medegebruik/ verhuur mogelijk maakt (KK C6). Zo is het hart van de school als compartiment afsluitbaar en daardoor afzonderlijk te verhuren voor medegebruik. Zodoende kan na schooltijd gebruik worden gemaakt van de ontmoetingsplek zonder dat daarmee bezoekers daarmee toegang hebben tot de units.

Gezond en duurzaam

Beweging is niet alleen belangrijk en ondersteunend bij een gezonde leefstijl, maar ook voor een gezonde leerstijl. Het gebouw, de inrichting en het terrein eromheen moeten hierin ondersteunen en uitdagen [KK B.5].

Het uitgangspunt voor de nieuwbouw is dat de energieprestatie van het gebouw voldoet aan de eisen voor ENG (Energie Neutraal Gebouw). Het ontwerp dient betaalbaar te zijn passend bij investeringsbudget en exploitatiebudget (o.a. kosten voor onderhoud van gebouw en installaties, energiegebruik, dagelijkse onderhoud en schoonmaak). De Total Cost of Ownership (TCO) is een leidend principe in de keuze tussen investeringen en exploitatie voor de betrokken partners en gemeente. Hierbij worden maatregelen met een terugverdientijd binnen 10 jaar als een goed alternatief beschouwd.

In het technisch programma van eisen wordt nader ingegaan op specifieke technische eisen

4. Ruimtelijk/functioneel programma

In het Programma van Wensen (PvW), zoals opgesteld door Sardes is in bijlage 2 een overzicht opgenomen van de huidige ruimtes. De ruimtes en het huidige ruimtegebruik dienen in de planvorming terug te komen. Onderstaand wordt kort ingegaan op specifieke aandachtspunten.

4.1 Ontvangst- en gemeenschappelijke ruimtes

Entrees

De wensen en eisen ten aanzien van de entree zijn omschreven in bijlage 3 van het PvW. Er is een duidelijke hoofdentree (bezoekersentree) die de meerwaarde van het huisvestingsconcept weergeeft. De ruime, open en uitnodigende hoofdentree draagt bij aan de zichtbaarheid, herkenbaarheid en beheersbaarheid van het gebouw. De hoofdentree geeft toegang tot de school aan bezoekers [KK A2]. De uitstraling van de hoofdentree dient warm te zijn, zodat de kinderen en de bezoekers een warme welkome sfeer ervaren.

Per bouwdeel (ook op de verdieping) een entree. aandacht is nodig voor spreiding van verkeersstromen. Daarnaast hebben de verschillende bouwen (onderbouw en midden-bovenbouw) hun eigen entree. De kinderopvang heeft tevens een eigen ingang. Er is ook behoefte aan een logische entree voor de partners, waarbij rekening wordt gehouden met gebruik buiten de openingstijden van de school en kinderopvang en de benodigde privacy van de verschillende gebruikers.

Vanwege de verschillende gebruikstijden en vanuit het oogpunt van duurzaamheid dient er een duidelijke compartimentering te zijn toegepast en het energieverbruik per partner af te lezen en door te belasten zijn. Deze compartimentering moet zoveel mogelijk samenvallen met de compartimentering vanuit brandveiligheid.

Aula & speellokaal

De huidige aula en het speellokaal zijn in de nieuwe plannen separate ruimtes. De aula moet nog kunnen worden gebruikt als bibliotheek en onderwijsondersteunende ruimte. De

bijeenkomstfunctie is beperkt tot maximaal 65 personen. Bij grote evenementen wordt uitgeweken naar een andere locatie, zoals de naastgelegen kerk of een sportzaal.

Het speellokaal

Het speellokaal van de school wordt gebruikt voor het bewegingsonderwijs van de onderbouw en de peutergroep. Het speellokaal is voor gezamenlijk gebruik en wordt tevens door de medewerkers van Trema en de zorgaanbieders (Kinderfysio.) gebruikt.

Keuken aan de aula

De keuken is in het huidige gebruik vervallen tot een opslagruimte. Het gebruik van de keuken moet worden gezien in relatie tot de wensen van een werkplaats.

4.2 Onderwijsruimtes

Het huidige aantal van 14 groepsruimtes dient de planvorming te worden uitgebreid naar 17 groepsruimtes. De verschillende units (onderbouw, middenbouw en bovenbouw) zijn geclusterd en voorzien van een leer-/speelplein ter ondersteuning aan het onderwijsconcept. Naast een leerplein met ruimte voor **minimaal 8 individuele werkplekken en de introductie van een aantal stilteplekken** is er behoefte aan uitbreiding van de bestaande leerpleinen op de verdieping van het bestaande gebouw. Daarnaast is er behoefte aan een groepsruimte voor de plusklas en een werkplaats. Zie hiertoe de omschrijvingen in hoofdstuk 3 van het PvW.

Natte hoek

De groepsruimtes zijn voorzien van een natte hoek om handen te wassen en bekertjes om te spelen en te vullen.

Garderobe/kapstokken

Per groepsruimte zijn garderobevoorzieningen opgenomen. Het gaat daarbij niet alleen om het ophangen van jassen, maar ook tassen en eventuele laarzen.

Bergruimte

Iedere unit heeft, naast de opslagmogelijkheden in de groepsruimte (waarin ook oplaadvoorzieningen voor devices), een centrale bergruimte nodig voor onderwijsmiddelen.

Sanitair

Bij de uitbreiding dient rekening te worden gehouden met aanvullende sanitaire voorzieningen. Hierbij dient rekening te worden gehouden met mogelijkheid tot toezicht, afgestemd op de leeftijdscategorie. Bij de kleinsten is direct toezicht vanuit de groepsruimte een voorwaarde. Voor de middenbouw dienen de sanitaire voorzieningen binnen de unit te worden opgenomen.

4.1 Ruimtes kinderopvang

Zie ruimtestaat Trema (hoofdstuk 3 PvW) en globaal vlekkenplan voor benoeming en omschrijving ruimtes. Ten aanzien van de personeelsruimtes moet worden opgemerkt dat de kantoorruimte in het gedeelte van de kinderopvang moet worden opgenomen, met direct zicht op nevenentree. De overige ruimte kunnen ook elders in het gebouw worden opgenomen om de visie en ambities van het kindcentrum te kunnen realiseren.

Belangrijk voor de realisatie van de visie op het kindcentrum is de verbinding tussen de ruimtes voor vroegschoolse educatie (peutergroepen) en de onderbouw. Om de doorgaande leerlijnen te optimaliseren moeten barrières worden voorkomen en minimaal visuele relaties worden gecreëerd. Tegelijkertijd ligt er een uitdaging om de naschoolse opvang dusdanig in het gebouw te integreren dat iedere leeftijdsgroep wordt geaccommodeerd.

4.2 Ondersteunende ruimtes**Kantoor- en werkruimtes**

Het totaal aan kantoor- en werkruimtes, zoals op dit moment aanwezig, dient ook in de toekomstige situatie aanwezig te zijn.

Kantoorruimte zorg/ Zorgruimte

Er wordt aanvullend een tweetal zorgruimtes opgenomen welke geschikt zijn om met zo'n 2 tot 4 personen te gebruiken. De zorgpartners maken gebruik van een multifunctionele zorgruimte. In de ruimte kan een werktafel worden geplaatst, maar is ook ruimte om met kinderen aan een leerlingset of op de grond te werken. Voor de verschillende zorgpartners zijn bergruimten waar materialen kunnen worden bewaard. Bij de multifunctionele zorgruimte is een kleine wachtplek waar kinderen (en hun ouders) even kunnen zitten in de vorm van een wachtzitje.

De zorgruimte moet voldoen aan specifieke inrichtings- en toegankelijkheidseisen voor fysiotherapie en logopedie (o.a. Inrichtingseisen behandelruimte logopedie eerste lijn) en moet bergruimte bieden aan materialen en dossiers. De deur van de ruimte moet afsluitbaar zijn.

Overleg- en spreekruimtes

Overleg- en spreekruimtes vormen een waardevolle aanvulling op de onderwijsruimtes. Er dient rekening te worden gehouden met een goede geluidsisolatie naar de verkeerruimte en onderling in verband met privacy.

Het uitgangspunt is dat er minimaal 2 spreekruimtes aan het huidige programma wordt toegevoegd. Bij voorkeur worden de diverse kantoor- en spreekruimtes (van de verschillende partners) geclusterd. Daarnaast is het gewenst dat er per verdieping minimaal 2 spreek- en overlegruimtes per verdieping aanwezig zijn.

Het meubilair van de ruimtes is uniform/uitwisselbaar. Wel is het wenselijk dat er in het kleurgebruik of de wandafwerking een accentverschil is ter oriëntatie, in aanvulling op de

ruimtenummering. De spreekruimte wordt voor overleggen met 2 tot 4 personen gebruikt. Hiervoor een vergadertafel voor 4 personen met 4 stoelen opnemen. Daarnaast dient er aan wand een whiteboard te worden opgenomen. Om de ruimte ook te kunnen gaan gebruiken als werkruimte dienen er aanvullend aansluitingen te worden gerealiseerd voor een volledige werkplek.

Teamkamer/teamcafé

De teamkamer is in het beginsel voor alle werknemers om te kunnen ontspannen, vandaar de naam teamcafé. De sfeer en uitstraling van de huidige teamkamer wordt plezierig ervaren. Ook de aanwezige voorzieningen voldoen aan de wensen en eisen. Met het oog op het grotere gebouw en daaraan gekoppelde personele bezetting moet de ruimtebehoefte worden herijkt.

Belangrijk bij de positionering van de teamkamer is het gebruik van de pantry door de personeelsleden. Het verdient de voorkeur om op iedere verdieping minimaal 1 pantry te plaatsen.

Berging

Er is geen aanvullende algemene bergruimte nodig. Uitgangspunt is dat minimaal het bestaande oppervlak aan algemene en unit-gebonden berg ruimtes terugkomt.

Personeelstoilet en MIVA

Er moet rekening worden gehouden met minimaal 2 toiletblokken voor personeel en bezoekers voorzien (1 per verdieping). Per verdieping dient een miva-toilet aanwezig te zijn. In de onderbouw wordt een personeelstoilet gemist. Het verdient de voorkeur om het personeelstoilet voor de kinderopvang strategisch te plaatsen, opdat deze ook door de onderbouw kan worden gebruikt.

4.3 Ruimteprogramma per onderdeel/partner

	Aanvullend programma Het Bakken	oppervlak
1	Groepsruimtes (inclusief plusgroep) (minimaal 3 x 56 m2)	168
2	Leerplein (minimaal 8 individuele werkplekken)	PM
3	Uitbreiding bestaande leerpleinen op verdieping	PM
4	Overleg ruimte (minimaal 2 x 16 m2)	32
5	Sanitaire ruimte	PM
6	Teamkamer/teamcafé	PM
7	Werkplaats (aanvullend op voorzieningen handvaardigheids-lokaal)	PM
8	Berg ruimte containers en speel materiaal op schoolplein	PM
	TOTAAL netto	PM
	Totaal BVO	342

	Ruimtelijk programma Trema	oppervlak
1	Babygroep	48
2	Slaapruimten baby's	30
3	Peutergroep	56
4	Gemengde peutergroep VVE / BSO ruimte	56
5	Spreekruimte/teamkamer	16
	Kantoor	9
6	Verschoningsruimte / wasmachines	12
7	Opbergruimte (voor luiers etc)	8
8	Inloopruimte met ruimte buggy's en maxi cosi's, incl garderobe	6
9	Keuken met magnetron, water, koel en diepvries, opslag	12
10	Kindertoiletten	14
11	Toilet volwassen / MIVA	5
12	Facilitaire / Schoonmaakruimte met stortbak	8
13	Opslag buitenspeelmateriaal (bergruimte)	9
	TOTAAL netto	289
	Totaal BVO	390

	Aanvullend programma Zorg en Welzijn	oppervlak
1	Overlegruimte (20 m2 per ruimte)	40
2	Wachtplek in verkeersruimte	PM
3	Sanitaire ruimte	PM
	TOTAAL netto	PM
	Totaal BVO	50

5. Locatie en buitenruimte

5.1 Locatie

Het schoolgebouw is gerealiseerd op een kavel met een oppervlak van 2.670m² (kadastraal bekend gemeente Werkendam, sectie R, nr. 3011). Daarnaast is een stuk openbare ruimte omheind en als schoolplein in gebruik genomen (kadastraal bekend gemeente Werkendam, sectie R, nr. 3386). Gezamenlijk is er een terrein van circa 3.415 m² beschikbaar. Met een footprint van circa 1.400 m² resteert er 2.000 m² om in te richten als schoolplein, het fietsparkeren en andere schoolvoorzieningen (opstelruimte vuilcontainers) op te realiseren.

Binnen de modelverordening heeft onlangs een aanpassing plaatsgevonden, waarbij de schoolvoorzieningen niet langer onderdeel uitmaken van het schoolplein, maar separaat in de ruimtebehoefte moeten worden opgenomen.

Figuur 1: Het Baken (bron: google street view)

Op basis van 398 leerlingen is een speelplein nodig van 600 m². Voor de kinderopvang en het peuterspelen is aanvullende speelruimte nodig van 3,5 tot 7 m² per kind. Totaal zou er derhalve minimaal 750 m² aan speelruimte beschikbaar moeten blijven.

Daarnaast moet conform de CROW en fietsenraad normering rekening worden gehouden 4,5 stallingsplaatsen per 10 leerlingen en 0,4 stallingsplaatsen per 10 leerlingen voor docenten. Op basis hiervan is een fietsenstalling voor 196 fietsen nodig (180 voor leerlingen en 16 voor docenten). Er vanuit gaande dat voor de kinderopvang en het peuterspelen voornamelijk stallingsruimte voor het personeel moet worden toegevoegd, zou met een stalling voor 200 fietsen kunnen worden volstaan. In de huidige situatie wordt circa 300 m² voor fietsen gebruikt. Uitgaande van een ruimtebeslag van 2,25 m² per fiets, zou er 450 m² in beslag worden genomen door fietsparkeren.

Het huidige kavel, inclusief het gedeelte van de openbare ruimte dat als speelterrein wordt gebruikt zou theoretisch voldoende zijn voor het bebouwde en onbebouwde programma (ervan uitgaande dat de uitbreiding ook tweelaags wordt gerealiseerd). Hierbij verdient het de aanbeveling om de groenstrook aan de noordzijde van het gebouw, aan de Rijshaak, in te gaan zetten voor de stalling voor fietsen, teneinde voldoende mogelijkheden te houden om te spelen..

De uitbreiding van het gebouw zou ruimtelijk/functioneel aan één van de koppen moeten worden gerealiseerd (aan de noordwestzijde en/of de zuidoostzijde). Binnen het vigerende bestemmingsplan is een bouwvlak, vrij strak om het bestaande gebouw, getrokken. Voor dit bouwvlak is een bouwhoogte van 10 meter en een goothoogte van 7 meter opgenomen.

Bij eerdere plannen van de school om (tijdelijke) units te plaatsen op het schoolplein heeft de omgeving negatief gereageerd op uitbreiding van de school aan de zijde van de Koelemaai. Uitbreiding aan de zijde van de skatebaan, de noordzijde, lijkt daarmee de meest geschikte locatie.

5.2 Verkeer en parkeren

De school maakt op dit moment gebruik van een parkeerplaats, welke wordt gedeeld met de Biesboschkerk. Aangezien deze gebouwen verschillende gebruikstijden hebben, is het beschikbare aantal parkeerplaatsen op dit moment ruim voldoende. Voor een uitbreiding zouden echter moeten worden gerekend met een uitbreiding van 5 parkeerplaatsen per groep en daarmee 15 tot 20 parkeerplaatsen, exclusief het aantal parkeerplaatsen voor de

kinderopvang en partners. De voorgestelde uitbreiding heeft echter in de praktijk geen gevolgen voor de parkeerbehoefte. De benodigde uitbreiding is immers reeds (tijdelijk) ondergebracht in naastgelegen gebouwen.

Figuur 2: Uitbreidingsvlakken, gepositioneerd op vigerend bestemmingsplan

Herbestemming van de vrijkomende ruimtes van Trema kan consequenties kunnen voor de parkeerdruk. Welke consequenties er concreet zijn kan pas onderzocht worden als er tellingen worden uitgevoerd in de straat en als er bekend is welke bestemming deze ruimtes krijgen en wanneer de parkeerbehoefte is. Over het algemeen is er sprake van een volgtijdelijk gebruik van parkeerplaatsen voor de school en voor woningen.

Sociale veiligheid locatie

Het is belangrijk dat het gebouw en de omgeving niet alleen prettig zijn voor de gebruikers, maar ook voor de omwonenden. In de huidige opzet zijn er diverse hoeken rondom het gebouw waar je niet gezien wordt. Vanuit sociale veiligheid verdient het de voorkeur om deze ongewenste situaties weg te nemen, maar in ieder geval niet terug te laten komen in de uitbouw. In ieder geval bij de uitbreiding moet er te allen tijde zicht zijn op wat er in en om het gebouw gebeurt. Tijdens sport- en spel op het schoolplein moet goed toezicht kunnen worden gehouden op de verschillende activiteiten.

Veilige route langzaam verkeer

Het gebouw moet veilig te benaderen zijn voor de gebruikers, zowel voor langzaam verkeer als voor gemotoriseerd verkeer. Tegelijkertijd mag het halen en brengen niet voor onveilige situaties voor andere weggebruikers leiden. Hiertoe verdient het de voorkeur om een kiss and ride zone te realiseren. De voorwaarden hiervoor zijn omschreven in in paragraaf B.3 van het KKH.

5.3 Buitenruimte

Eisen en wensen aan de buitenruimte zijn opgenomen in paragraaf 4.4 van het PvW.

Aanvullend is het volgende van toepassing:

Voor de baby's en peuters moet er een veilige, afgebakende (maar open) speelruimte zijn. Voor de jongste kinderen moet er voldoende ruimte zijn om te fietsen of skelters te rijden en is er behoefte aan een afsluitbare/af te dekken zandbak.

Voor de oudere leerlingen kunnen speeltoestellen en klimobjecten worden geplaatst of kan gedacht worden aan bijzondere belijning, speelvlakken en zitelementen. Bij de inrichting van de buitenruimte wordt rekening gehouden met goede bereikbaarheid en veilige looproutes naar de entrees. Het is de wens van de school om het plein (kindvriendelijk) af te kunnen sluiten, om de veiligheid van de kinderen en een goed beheer van het plein te kunnen waarborgen. Hinder (visueel maar ook auditief) van het speelplein voor het onderwijs in de groepsruimten moet worden vermeden.

Voor de fietsen van de kinderen wordt een fietsenstalling gemaakt op het terrein echter afgeschermd van het speelplein. De fietsenstalling van het personeel is overdekt en afsluitbaar. In de vuilcontainerruimte wordt het afval gescheiden ingezameld in containers waarna het door de vuilophaaldiensten kan worden opgehaald. De vuilcontainerruimte wordt geïntegreerd met de fietsenstalling voor personeel zodat verrommeling van de buitenruimte wordt voorkomen.

Bergruimte

Een berging opnemen voor kleuters en peuters/VVE ten behoeve van de fietsen, karren en de buitenspelmaterialen. Onderling is nog invulling te geven aan de uitvoering van de berging: 2 separate bergingen (Trema en de school) of 1 gezamenlijke berging. Daarnaast een berging opnemen voor spelmateriaal voor de midden- en bovenbouw.

Bijlage 1 Programma van Wensen

Bijlage 2 Technisch PvE

‘Kan niet, bestaat niet’ zit in ons DNA

**beleidsontwikkeling &
marketing**

**beheer &
exploitatie**

**huisvesting &
programmamanagement**

**aanbesteden &
projectmanagement**